

แผนพัฒนาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย
(พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

คำนำ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๖๙/๑ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๖ (๑) ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง แผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น หมายถึงแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว จึงต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและสามารถใช้ในการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามนโยบายที่คณะผู้บริหารหวังที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑ - ๑๐

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๑ - ๓๖

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๓๗ - ๑๒๐

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

๑๒๑ - ๑๓๓

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย

๑. ด้านกายภาพ ประกอบด้วย
 - ๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล
 - ๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ
 - ๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ
 - ๑.๔ ลักษณะของดิน
 - ๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ
 - ๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้
๒. ด้านการเมือง/การปกครอง ประกอบด้วย
 - ๒.๑ เขตการปกครอง
 - ๒.๒ การเลือกตั้ง
๓. ประชากร
 - ๓.๑ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนประชากร
 - ๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร
๔. สภาพทางสังคม
 - ๔.๑ การศึกษา
 - ๔.๒ สาธารณสุข
 - ๔.๓ อาชญากรรม
 - ๔.๔ ยาเสพติด
 - ๔.๕ การสังคมสงเคราะห์
๕. ระบบบริการพื้นฐาน
 - ๕.๑ การคมนาคมขนส่ง
 - ๕.๒ การไฟฟ้า
 - ๕.๓ การประปา
 - ๕.๔ โทรศัพท์
 - ๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์
๖. ระบบเศรษฐกิจ
 - ๖.๑ การเกษตร
 - ๖.๒ การประมง
 - ๖.๓ การปศุสัตว์
 - ๖.๔ การบริการ
 - ๖.๕ การท่องเที่ยว
 - ๖.๖ อุตสาหกรรม
 - ๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ
 - ๖.๘ แรงงาน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

๙.๒ ป่าไม้

๙.๓ ภูเขา

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

๙. อื่นๆ ๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ตั้งอยู่ที่หมู่บ้าน โนนเกษม หมู่ที่ ๘ ตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหารเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้รับการจัดตั้งและยกฐานะจากสภาตำบลนิคมคำสร้อยเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

ตำบลนิคมคำสร้อยมีเนื้อที่ ประมาณ ๒๖,๖๕๖.๒๕ ไร่ หรือประมาณ ๔๒.๖๕ ตารางกิโลเมตร มีเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน แบ่งเป็น หมู่บ้านเต็มพื้นที่ ๔ หมู่บ้าน หมู่บ้านไม่เต็มพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน

- อยู่ห่างจากอำเภอนิคมน้ำคำสร้อยไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทาง ๒ กิโลเมตร
- ห่างจากจังหวัดมุกดาหาร ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร
- ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทาง ๖๑๒ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยเป็นที่ราบสูงสลับกับพื้นที่ราบลุ่ม ลักษณะภูมิประเทศทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก ทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นพื้นที่ราบสลับกับภูเขา ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม และวนอุทยานภูหมู มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่อื่น ดังนี้

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลนาออก	อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลโซคชัย	อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร
ตำบลกุดแห่		อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลนาอุดม	อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ ตำบลกกแดง	อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลนิคมคำสร้อย มีสภาพภูมิอากาศแบ่งเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม

ฤดูฝน ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน มิถุนายน - ตุลาคม

ฤดูหนาว ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน - มกราคม

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในตำบลนิคมคำสร้อย มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย นอกจากนี้ยังมีดินที่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอีกด้วย เช่น ดินเค็ม ดินทราย ดินมีกรวดศิลาแลงปนอยู่ในระดับตื้น ส่งผลให้ศักยภาพของดินทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำหรือต่ำ

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็กเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อการเกษตร อีกส่วนหนึ่งจะเป็นลำห้วยเล็กๆ ที่มีความตื้นเขินมาก เช่น ห้วยขี้เหล็ก เป็นลำห้วยที่เชื่อมต่อกับอ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็กของกรมชลประทาน และเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยการทำอาชีพประมง และอาชีพเกษตรกรรม ส่วนหนึ่งติดกับหมู่บ้านเดชจางง บ้านโนนเกษม บ้านดำนมน ห้วยมะเหี่ยว ห้วยหาด ห้วยแต้ ห้วยแคน ห้วยปลาตุก ห้วยหลง ลำห้วยเหล่านี้เชื่อมโยงติดต่อกันในหลายหมู่บ้าน มีสภาพตื้นเขิน หากมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะมีประโยชน์ในด้านการเกษตรอย่างมากทั้งทางด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์

รายละเอียดลำน้ำ / ลำห้วย มีทั้งหมด ๑๗ แห่ง ดังนี้

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์	ระยะทางประมาณ (ม.)
๑	ลำห้วยขี้เหล็ก	ม.๔ บ้านดำนมน, ม. ๑๔ บ้านเหล่าสามัคคี	๕,๑๐๐
๒	ห้วยคำหญ้าคา	ม.๔ บ้านดำนมน	๑,๑๘๐
๓	ห้วยโสกช้าง	ม.๔ บ้านดำนมน	๑,๑๕๐
๔	ลำห้วยหินลาด	ม.๗ บ้านคำกั้ง	๒,๕๐๐
๕	ห้วยคำกั้ง	ม.๗ บ้านคำกั้ง	๗๐๐
๖	ลำห้วยสาร	ม.๙ บ้านโนนสว่าง	๒,๑๐๐
๗	ลำห้วยคำกะเปี้ย	ม.๙ บ้านโนนสว่าง	๑,๑๐๐
๘	ห้วยแต้หลง	ม.๑๐ บ้านภูแฝงม้า	๒,๕๐๐
๙	ห้วยเตือ	ม.๑๐ บ้านภูแฝงม้า	๙๔๐
๑๐	ห้วยหาด	ม.๑๐ บ้านภูแฝงม้า	๗๕๐
๑๑	ห้วยขามป้อม	ม.๑๐ บ้านภูแฝงม้า	๖๐๐
๑๒	ลำห้วยโคกกลาง	ม.๑๓ บ้านคำแสนสุข	๑,๗๘๐
๑๓	ห้วยแคน	ม.๑๔ บ้านภูแฝงม้า	๑,๓๐๐
๑๔	ลำห้วยมะเหี่ยว	ม.๑๔ บ้านเหล่าสามัคคี	๒,๘๐๐
๑๕	ลำห้วยปลาตุก	ม.๑๔ บ้านเหล่าสามัคคี	๑,๕๐๐
๑๖	ลำห้วยแต้	ม.๑๐ บ้านภูแฝงม้า, ม. ๑๔ บ้านเหล่าสามัคคี	๓,๔๐๐
๑๗	ห้วยคมปาว	ม.๑๔ บ้านเหล่าสามัคคี	๑,๑๐๐

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

สภาพพื้นที่ป่ามีหลายประเภทด้วยกัน เช่น ป่าที่เกิดตามธรรมชาติบนภูเขาและไหล่เขา ริมลำห้วยตามธรรมชาติ สภาพป่าที่เป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไม้ ไม้โตเร็ว และไม้ผลต่างๆ กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน ป่ามีโอกาสถูกรุกแผ้วถาง ทำลายเพราะสาเหตุความต้องการนำมาใช้สอยของราษฎรในพื้นที่

ป่าไม้ มีสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์อยู่ตามภูเขาเช่น ภูน้อย ภูแฝงม้า และวนอุทยานภูหมู สภาพของป่ายังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เมื่อได้รับการอนุรักษ์แล้วสามารถเป็นแหล่งอาหารของชุมชนได้ เช่น เห็ด หน่อไม้ เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย มีเขตพื้นที่การปกครอง จำนวน ๙ หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มพื้นที่ จำนวน ๔ หมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวกับเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อยบางส่วน จำนวน ๕ หมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่บ้านเต็มพื้นที่		
๔	ดำนมน	นายประสิทธิ์ วรรณช
๗	คำกั้ง	นายบุญมี คำนนท์
๑๐	ภูแฝงม้า	นายหยาด แ่งทอง
๑๔	เหล่าสามัคคี	นายบุญมา หาสุข
หมู่บ้านพื้นที่บางส่วน		
๖	เดชจำนงค์	นายสรชัย ทุมมา
๘	โนนเกษม	นายพงษ์สิน ธน.หล้า
๙	โนนสว่าง	นายทองแก้ว ต้นสมรส
๑๑	สุขสำราญ	นายณัฐพงษ์ ช่องวารินทร์
๑๓	คำแสนสุข	นายพัฒนศักดิ์ ปกครอง

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ได้มีการแบ่งเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาฯ โดยใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง ซึ่งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยมีทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน สามารถแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาฯ ได้ ๙ เขต และแต่ละเขตมีจำนวนสมาชิกสภาฯ เขตละ ๒ คน การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย เป็นการเลือกตั้งโดยตรงจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขต

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย เป็นการเลือกตั้งโดยตรงจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

ผู้บริหารและคณะ จำนวน ๔ คน ดังนี้

- ๑.นายเสนอ ไชยสงคราม นายก อบต .นิคมคำสร้อย
- ๒.นายประยัติ เกสตร์เวช รองนายก อบต.นิคมคำสร้อย
- ๓.นายยง ยืนยง รองนายก อบต .นิคมคำสร้อย
- ๔.นายเลิศชาย สุขบัติ เลขานุการนายก อบต .นิคมคำสร้อย

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๔ คน ดังนี้

- ๑.นายสมชาย คำนนท์ ประธานสภา อบต .
- ๒.นายสัญญา เจริญยิ่ง รองประธานสภา อบต .
- ๓.นายสมนึก จันดาวงศ์ เลขาธิการสภา อบต .
- ๔.นายถนอม อุคำ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๔
- ๕.นายลอย ปานอินทร์ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๖
- ๖.นายพรประเสริฐ งามขำ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๖
- ๗.นายอุดร คำนนท์ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๗
- ๘.นางสาวปราณี สาระไชย สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๘
๙. นายนเรศ โลหะทิน สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๙
- ๑๐.นายวิจิต ปากหวาน สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๙
- ๑๑.นายสวຍ คำนนท์ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๑๑
- ๑๒.นางสาวธัญวรัตน์ หนูจิตร สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๑๑
- ๑๓.นางภาวนา คณะวงศ์ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๑๓
- ๑๔.นายไสว เวชพันธ์ สมาชิกสภา อบต . หมู่ ๑๔

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนครคำสร้อย สามารถแบ่งได้ดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)			เนื้อที่ (ไร่)	ผู้ใหญ่บ้าน
			ชาย	หญิง	รวม		
หมู่บ้านในเขต อบต. เต็มพื้นที่ จำนวน ๔ หมู่บ้าน							
๔	ด่านมน	๑๐๖	๒๑๒	๒๐๑	๔๑๓		นายประสิทธิ์ วรรณุช
๗	คำกั้ง	๕๕	๙๙	๙๒	๑๙๑		นายบุญมี คำนนท์
๑๐	ภูแฝงม้า	๒๒๔	๔๕๓	๔๓๓	๘๘๖		นายหยาด แท่งทอง
๑๔	เหล่าสามัคคี	๑๑๖	๒๑๐	๒๒๖	๔๓๖		นายบุญมา หาสุข
รวม		๕๐๑	๙๗๔	๙๕๒	๑,๒๒๖		
หมู่บ้านในเขตพื้นที่ อบต. บางส่วน จำนวน ๕ หมู่บ้าน							
๖	เดชจำนงค์	๑๔๑	๒๐๑	๒๒๘	๔๒๙		นายสรรัชย์ ทูมมา
๘	โนนเกษม	๑๗๕	๒๓๖	๒๓๕	๔๗๑		นายพงษ์สิน ธน.หล้า
๙	โนนสว่าง	๑๐๖	๑๗๑	๑๗๐	๓๔๑		นายทองแก้ว ต้นสมรส
๑๑	สุขสำราญ	๔๓	๔๖	๕๕	๑๐๑		นายณัฐพงษ์ ช่อวารินทร์
๑๓	คำแสนสุข	๕๕	๗๕	๗๙	๑๕๔		นายพัฒนศักดิ์ ปกครอง
รวม		๕๓๐	๗๒๙	๗๖๗	๑,๔๙๖		
รวมทั้งหมด		๑,๐๓๑	๑,๗๐๓	๑,๗๑๙	๒,๗๒๒		

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๖๓

๔. สภาพสังคม

๔.๑ การศึกษา

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย มีสถานศึกษา ดังนี้

-	โรงเรียนประถมศึกษา			
-	โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	จำนวน	๑	แห่ง
	๑. โรงเรียนบ้านภูแฝงม้า			
-	โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน	๒	แห่ง
	๑. โรงเรียนบ้านโนนเกษม			
	๒. โรงเรียนบ้านด่านมน			
-	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อบต.จัดตั้ง)	จำนวน	๒	แห่ง
	๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูแฝงม้า			
	๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนเกษม			

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านภูผงิ้ว	จำนวน	๑	แห่ง
- ศูนย์กู้ชีพฉุกเฉิน อบต.นิคมคำสร้อย (EMS)	จำนวน	๑	ศูนย์

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัตียอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการแก้ปัญหของ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือการติดตั้งกล้องวงจรปิด ในจุดที่เป็นที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบล จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธร นิคมคำสร้อยได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบนั้น พบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำประชาชน ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหของ องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมนาเคราะห

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)			จำนวนผู้พิการ (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๔	บ้านดำนมน	๓๐	๓๓	๖๓	๑๑	๑๐	๒๑
๖	บ้านเดชจำนงค์	๔๕	๓๓	๗๘	๑๐	๑๐	๒๐
๗	บ้านคำกั้ง	๑๔	๑๐	๒๔	๑	๑	๒
๘	บ้านโนนเกษม	๓๖	๕๑	๘๗	๑๑	๙	๒๐
๙	บ้านโนนสว่าง	๒๘	๓๐	๕๘	๖	๗	๑๓
๑๐	บ้านภูแฝงม้า	๖๑	๘๔	๑๔๕	๓๐	๒๐	๕๐
๑๑	บ้านสุขสำราญ	๙	๗	๑๖	๒	๒	๔
๑๓	บ้านคำแสนสุข	๗	๘	๑๕	๔	๓	๗
๑๔	บ้านเหล่าสามัคคี	๒๙	๓๐	๕๙	๕	๒	๗
รวม		๒๕๙	๒๘๖	๕๔๕	๘๐	๖๔	๑๔๔

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

โดยทั่วไปแล้ว การคมนาคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย สภาพส่วนหนึ่งเป็นถนนลาดยางซึ่งเป็นทางหลวงสาย ๒๑๒ ถนนชยางกูร (อุบลราชธานี - อุดรธานี) ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เดินทางไปจังหวัดมุกดาหาร และถนนสายอำเภอนิคมคำสร้อย - อำเภอหนองสูง ส่วนถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านมีทั้งถนนลาดยางของ กรมทางหลวง สลับกับถนนดินลูกรัง สำหรับถนนภายในหมู่บ้านกำลังได้รับการพัฒนาเป็นถนนคอนกรีต แต่มีบางส่วนยังเป็นถนนดินลูกรัง การสัญจรของประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย หรือห่างจากตัวอำเภอนิคมคำสร้อยจึงมีความลำบากมาก ถนนลาดยางมีหลุมลึก ถนนลูกรังเป็นหลุมเป็นบ่อ โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนเพราะถนนมีสภาพเป็นโคลนและลื่นมาก ส่วนในฤดูแล้งจะมีฝุ่นคลุ้งกระจาย

การคมนาคม/การสัญจร ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย มีเส้นทางการคมนาคมดังนี้

๑. ถนน

- ถนนลูกรัง จำนวน ๑๑ สาย
- ถนนลาดยาง จำนวน ๕ สาย
- ถนนคอนกรีต จำนวน ๔๗ สาย

๒. สะพาน

- สะพานคอนกรีต จำนวน ๕ แห่ง

๕.๒ การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ได้ใช้ไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน เว้นแต่ครอบครัวบางส่วนที่แยกออกไปจากหมู่บ้านเดิม เพื่อไปทำการเกษตรยังไม่มีไฟฟ้าใช้แต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อย ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยได้ดำเนินการไปแล้วเป็นบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการใช้จ่ายสูงมาก

การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ยังเป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากมีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจด้านการเกษตรจำนวนมาก รายละเอียด ดังนี้

๑. ใช้ไฟฟ้าที่ผลิตจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่
๒. จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ ๙๙ ของครัวเรือน

๕.๓ การประปา

- จำนวนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้	จำนวน ๗๔๒	ครัวเรือน
- จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้	จำนวน ๐	ครัวเรือน

๕.๔ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ที่ทำการไปรษณีย์ประจำหมู่บ้าน (บ้านภูแฝงม้า ม. ๑๐) จำนวน ๑ แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชากรที่ประกอบอาชีพการเกษตรในเขต อบต. แบ่งได้ดังนี้

- ทำนา	จำนวน	๑,๑๖๓ ราย
- ทำไร่	จำนวน	๑๗ ราย
- ทำสวน	จำนวน	๖๖ ราย

๖.๒ การประมง

- ไม่มี

๖.๓ การปศุสัตว์

- ในเขต อบต. มีผู้ประกอบอาชีพปศุสัตว์ จำนวน ๒ ราย

๖.๔ การบริการ

- ค้าขาย	จำนวน	๘๘ ราย
- ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	๑๐ ราย
- รับจ้างทั่วไป	จำนวน	๓๒๘ ราย

๖.๕ การท่องเที่ยว

- รีสอร์ท	จำนวน	๑ ราย

๖.๖ อุตสาหกรรม

- ไม่มี

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กลุ่มอาชีพ จำนวน ๕ กลุ่ม

๖.๘ แรงงาน

- รับจ้างทั่วไป จำนวน ๓๒๘ ราย
- แรงงานอื่นๆ จำนวน ๕๕ ราย

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ศาสนาพุทธ

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- วันลอยกระทง
- วันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ
- วันเข้าพรรษา
- วันออกพรรษา
- บุญบั้งไฟ
- บุญประจำปีแต่ละหมู่บ้าน

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้าน

- ภาษาล้าน
- ภาษาไทย

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- ไช้เค็ม
- ตะกร้าสาน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็กเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อการเกษตร อีกส่วนหนึ่งจะเป็นลำห้วยเล็กๆ ที่มีความตื่นใจมากแล้ว เช่น ห้วยขี้เหล็ก เป็นลำห้วยที่เชื่อมต่อกับอ่างเก็บน้ำ ห้วยขี้เหล็กของกรมชลประทาน และเป็นแหล่งหาอาหารและสร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยการทำอาชีพ ประมง และอาชีพเกษตรกรรม ส่วนหนึ่งติดกับหมู่บ้านเดชจาง บำโนนเกษม บ้านดำนมน ห้วยมะเหี่ยว ห้วยหาด ห้วยแต้ ห้วยแคน ห้วยปลาตุก ห้วยหลง ลำห้วยเหล่านี้เชื่อมโยงติดต่อกันในหลายหมู่บ้าน มีสภาพต้น เชนหากมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะมีประโยชน์ในด้านการเกษตรอย่างมากทั้งทางด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์

๘.๒ ป่า

ตำบลนิคมคำสร้อยสภาพพื้นที่ป่ามีหลายประเภทด้วยกัน เช่น ป่าที่เกิดตามธรรมชาติบนภูเขาและไหล่เขา ริมลำห้วยตามธรรมชาติ สภาพป่าที่เป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ไร่ ไม้โตเร็ว และไม้ผลต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน ป่ามีโอกาสถูกรุกแผ้วถาง ทำลายเพราะสาเหตุความต้องการนำมาใช้สอยของราษฎรในพื้นที่

ป่า มีสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์อยู่ตามภูเขาเช่น ภูน้อย ภูแฝงม้า และวนอุทยานภูหมู ที่เป็นทั้งป่าเขาและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ป่ายังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เมื่อได้รับการอนุรักษ์แล้วสามารถเป็นแหล่งอาหารของชุมชนได้ เช่น เห็ด หน่อไม้ เป็นต้น

๘.๓ ภูเขา

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยมีภูเขาสำคัญ ดังนี้

- ภูน้อย
- ภูแฝงม้า
- วนอุทยานภูหมู

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ป่าและแหล่งน้ำต่างๆ ยังเป็นแหล่งอาหารของชุมชนได้ แต่ยังคงต้องได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เพราะชาวบ้านเริ่มมีบุกรุกป่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค
 - ๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
 - ๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
 - ๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด
 - ๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ๒.๑ วิสัยทัศน์
 - ๒.๒ ยุทธศาสตร์
 - ๒.๓ เป้าประสงค์
 - ๒.๔ ตัวชี้วัด
 - ๒.๕ ค่าเป้าหมาย
 - ๒.๖ กลยุทธ์
 - ๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์
 - ๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม
๓. การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
 - ๓.๑ วิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) สรุปย่อได้ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคน
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ด้านปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
 “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
 ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
 เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ**

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลใน

การยกย่องยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

สาระสำคัญ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและ

รวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีคามผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนั้นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้า จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว หากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญสำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น กดดันให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการเงินเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อม

ล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ท้าทายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะชะงักงันเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคี

สมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขภายในที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจา

เป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่องถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบต่อที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนาพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้ จะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมือง

ต่างประเทศเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน และอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- **การมีความมั่นคงปลอดภัย** จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- **ประเทศ** มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- **สังคม** มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบคลุม มีความอบอุ่น
- **ประชาชน** มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- **ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม** มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- **ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง** ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- **เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง** สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- **ความสมบูรณ์ในทุกที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง** ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- **การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ** รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างสภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- **การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- **มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน** ให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- **ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม** ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้างฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอร์รัปชัน โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบคลุมอยู่ดีมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่

- (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- (๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวระนาบมากขึ้น

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับการบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบัน

ครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับ

ระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

(๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

(๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

(๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

(๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒. ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๓. กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการ จัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แบ่งออกเป็น ๑๓ หมุดหมาย ดังนี้

๑. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
๒. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความมั่นคง
๓. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
๔. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๕. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
๖. ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก
๗. ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิบดีได้อย่างยั่งยืน
๙. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
๑๐. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
๑๑. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๑๒. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
๑๓. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๑) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ โดยการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร การพัฒนาศักยภาพการประกอบการด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การตั้ง องค์การร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และ ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

(๓) สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความ ยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัว ได้อย่างอบอุ่น

(๔) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ภาค ป้องกันการรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน พื้นฟูดิน ยับยั้งการแพร่กระจายดินเค็ม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโดยส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์

ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

(๑) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู และ เลย เน้นการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติ การปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร การ ส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร เน้นให้ ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ส่งเสริมพื้นที่ชลประทาน การทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ

(๓) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และ ร้อยเอ็ด เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าบริการ และการลงทุนของ ภาค การใช้ประโยชน์พื้นที่ชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การทำการเกษตรก้าวหน้า การเตรียมการรองรับ อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(๔) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มุ่งเน้นการพัฒนาระบบชลประทานให้เต็มศักยภาพ การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และอารยธรรมขอมด้วยการสร้างคุณค่าเพิ่มและพัฒนาเส้นทาง

(๕) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และ อำนาจเจริญ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและขาดแคลนน้ำ การสร้างงานและรายได้จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการท่องเที่ยว ๓ ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริม พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสังคมและความมั่นคง

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)

“ส่งเสริมการเกษตรด้วยนวัตกรรมเกษตร ท่องเที่ยว ๓ ธรรม เชื้อโยง ๓ ประเทศ มุ่งมั่น พัฒนาเศรษฐกิจสู่อาเซียน”

๑.๓.๓ ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดมุกดาหาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานการเกษตรและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประสิทธิภาพ การลงทุนเชื่อมโยงอาเซียนสู่สากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน

วิสัยทัศน์จังหวัดมุกดาหาร

“เมืองการค้า การเกษตร การท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงอาเซียน”

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดมุกดาหาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๗ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างท้องถิ่นเมืองน่าอยู่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างการเกษตรให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างประสิทธิภาพของการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการศึกษาดีมีมาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ เสริมสร้างการผลิต และการจัดการอาหารปลอดภัย

วิสัยทัศน์

“สังคมน่าอยู่ เศรษฐกิจกิจการเกษตรดี มีความมั่นคง ดำรงอยู่คู่การท่องเที่ยว
หนึ่งเดียวการศึกษาดี มีมาตรฐานสากล บูรณาการสู่อาเซียน”

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

๒.๑ วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

“นิคมคำสร้อยเมืองน่าอยู่ เชิดชูประเพณีวัฒนธรรมล้ำเลิศ เกิดชุมชนเกษตรกรรม
น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง เคียงคู่การท่องเที่ยว หนึ่งเดียวการศึกษาบูรณาการสู่อาเซียน”

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างท้องถิ่นเมืองน่าอยู่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างการเกษตรให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างประสิทธิภาพของการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการศึกษาดีมีมาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ เสริมสร้างการผลิต และการจัดการอาหารปลอดภัย

๒.๓ เป้าประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

๑. จัดให้มีการบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๓. จัดให้มีน้ำอุปโภค บริโภค
๔. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
๖. ส่งเสริมการท่องเที่ยว
๗. ควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม
๘. พัฒนาด้านการเมืองและการบริหารให้มีประสิทธิภาพ

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. จำนวนถนนที่เพิ่มขึ้นและได้รับการบำรุงรักษา
๒. จำนวนไฟฟ้าสาธารณะ ระบบประปา ได้รับการก่อสร้าง บำรุงรักษาและเพิ่มขึ้น
๓. ร้อยละของผู้รับบริการให้มีความพึงพอใจต่อการบริการ
๔. ร้อยละของระบบจราจรที่ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง
๕. ระดับความสำเร็จของแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาสามารถกักเก็บ น้ำได้เพิ่มขึ้น

๖. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาด้านการเกษตรและการแปรรูปสินค้า

๗. ร้อยละของจำนวนประชากรที่ได้รับฝึกอบรมการประกอบอาชีพ

๘. ร้อยละของจำนวนประชากรมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้น

๙. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑๐. ร้อยละของประชากรมีระบบบริการสุขภาพที่ดีมาตรฐานและทั่วถึง

๑๑. ระดับความสำเร็จของการจัดการศึกษา

๑๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการสงเคราะห์

๑๓. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนกีฬาและนันทนาการและจำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา พื้นฟู

๑๔. ระดับความสำเร็จของประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบบำบัดน้ำเสีย และการบริหารจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล

๑๕. จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๑๖. จำนวนบุคลากรของหน่วยงานที่ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน

๑๗. จำนวนการให้บริการ การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เพิ่มขึ้น

๑๘. ระดับความสำเร็จของชุมชนมีความเข้มแข็งและเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

๑. ประชาชนได้รับการบริการระบบสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอและทั่วถึง

๒. การคมนาคมได้รับการดูแลทำนุบำรุงให้การติดต่อสัญจรไปมาได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย

๓. ประชาชนมีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค

๔. ประชาชนปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสุขภาพแข็งแรง โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจอย่างต่อเนื่อง

๕. ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีกินดี มีรายได้มีอาชีพที่มั่นคง การประกอบอาชีพภาคการเกษตรสามารถพึ่งตนเองได้

๖. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจให้คิดดีทำดี และใช้เป็นหลักแนวทางดำเนินชีวิตที่ดี

๗. ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เรียนรู้วิทยาการใหม่ สามารถปรับตัวตามเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีคุณค่า

๘. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และประวัติศาสตร์ ในส่วนวนอุทยานให้เป็นจุดเด่น จุดขายสามารถสร้างรายได้สู่ชุมชน

๙. ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมในชุมชน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดูแลสิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย ให้น่าอยู่

๑๐. ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑๑. เพิ่มศักยภาพชุมชน ให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบต่อท้องถิ่น พัฒนาชุมชนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๒. การบริหารจัดการองค์กร ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองความต้องการ และสามารถตรวจสอบได้

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างท้องถิ่นเมืองน่าอยู่

๑. แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนปลอดภัย ห่างไกลอบายมุข และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ลดลง

๑.๒ ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีความสนใจในด้านกีฬาเพื่อสุขภาพและนันทนาการ

๑.๓ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชนสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสให้ดีขึ้น

๑.๔ ให้การบริการด้านสุขภาพอนามัยพื้นฐานที่ดี

๑.๕ ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑.๖ พัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและสังคมให้อยู่ดีมีสุขตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๗ ส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. แนวทางการพัฒนาการคมนาคมและระบบสาธารณูปโภคให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๒.๑ พัฒนาการคมนาคม สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

๒.๒ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน บริการด้านไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์อย่างพอเพียงและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

๑. แนวทางการพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เป็นเมืองเศรษฐกิจพิเศษที่มี

๑.๑ สภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น

๑.๒ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์สืบ สานต่อ และเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว

๑.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนความสามารถของผู้ประกอบการ และสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริการ ทั้งภายในและภายนอก ประเทศ

๑.๔ พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในจังหวัดมุกดาหาร

๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างการเกษตรให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

๑. แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตรกรรมและพัฒนารูปแบบการค้า
ธุรกิจชุมชน

๑.๑ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคม บริการไฟฟ้าและแหล่งน้ำเพื่อ
การเกษตรอย่างพอเพียงและทั่วถึงส่งเสริมการเกษตรและอาชีพแก่ประชาชน

๑.๒ ปรับปรุงคุณภาพสินค้าทางการเกษตรสู่ตลาดอาเซียน

๑.๓ พัฒนาคูณภาพสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ขององค์การบริหารส่วน
ตำบลนิคมคำสร้อยเพื่อนำเข้าสู่ตลาดอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างประสิทธิภาพของการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๑. แนวทางการพัฒนาการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแบบ
บูรณาการ

๑.๒ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑.๓ ส่งเสริมการพัฒนาผังเมืองรวมอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างการศึกษาที่มีมาตรฐานสากล

๑. แนวทางการพัฒนาพัฒนาการศึกษาที่ทันสมัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

๑.๑ ให้บริการด้านการศึกษา และสนับสนุนวัสดุ สื่อ-อุปกรณ์ เพื่อพัฒนา บุคลากรทางการ
ศึกษา พัฒนาเด็กนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีทักษะ และศักยภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ
มาตรฐานสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑.๒ ส่งเสริมการศึกษาของประชาชนในชุมชน ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตาม
อัธยาศัย

๑.๓ สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาตาม
อัธยาศัย

๑.๔ ส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

๑. แนวทางการพัฒนาส่งเสริมให้มีระบบการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล จัดให้
มีช่องทางในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร และสนับสนุนให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อย่าง
สร้างสรรค์

๑.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและการบริหาร

๑.๒ พัฒนาขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนในท้องถิ่นอย่างมี
ประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๑.๓ สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการพัฒนา
ท้องถิ่น เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๑.๔ สนับสนุนให้มีพื้นที่สาธารณะทางสังคมเพิ่มขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็น ปรัชญา หรือ และร่วมติดตามตรวจสอบอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ กำหนดนโยบายสาธารณะ และความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น

๑.๕ ส่งเสริมระบบการบริหารจัดการของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ

๑.๖ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้มแข็ง มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ เสริมสร้างการผลิต และการจัดการอาหารปลอดภัย

๑. แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และการจัดการอาหารปลอดภัย สนับสนุนให้มีระบบการควบคุมการนำเข้า โดยเน้นการกำหนดปัจจัยการผลิตหรือการนำเข้าสารเคมีเป้าหมายเข้ามาได้เฉพาะด้าน โดยการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ จัดทำมาตรฐานควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบพืชทางการเกษตรตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เน้นการขึ้นทะเบียนควบคุมแหล่งผลิตและจำหน่าย โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง รวมถึงการปราบปรามผู้กระทำผิดตามกฎหมาย

๑.๒ รมรณรงค์การลด ละ เลิก ใช้สารเคมี รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยด้านอาหาร โดยการรณรงค์/จูงใจให้มีการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยในสัดส่วนที่มากขึ้น การสร้างพฤติกรรมใหม่ในการบริโภค รมรณรงค์ให้ปลูกผักกินเอง (ผักสวนครัว รั้วกินได้) หรือเชิญชวนให้มีการกินผักพื้นบ้านมากขึ้น

๑.๓ รมรณรงค์การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และปลอดภัย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อยกระดับความรู้ผู้ส่งออกเกษตรกร และร้านค้า ให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการผลิต และการบริหารจัดการอาหารปลอดภัย

๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกระบวนการผลิต การขนส่ง การจัดจำหน่าย สำหรับผู้บริโภค อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

๑.๖ ส่งเสริมการผลิต การตลาด และการบริโภคพืชผักประจำท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนให้มีตลาดอาหารปลอดภัยในชุมชน

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยมีจุดยืนทางยุทธศาสตร์ คือ

**“เศรษฐกิจและเกษตรกรรมก้าวหน้า สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่
ชุมชนมีรากฐานที่เข้มแข็ง”**

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคนสังคมและระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน

สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย

ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อยในระยะที่ผ่านมาได้เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเป็นการพัฒนาการคมนาคมให้ได้มาตรฐานและทั่วถึง โดยเฉพาะ ถนนเพื่อการเกษตร และซอยต่าง ๆ ในตำบลนิคมคำสร้อย รวม ๙ หมู่บ้านเน้นการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถการขนส่งสินค้าด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมในครัวเรือนในอนาคต ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น ได้แก่ การฝึกอบรมและส่งเสริมกลุ่มอาชีพการเกษตรการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการประกอบกิจการ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ และขยายโอกาสในการสร้างอาชีพให้มีรายได้สามารถดูแลครอบครัวได้ และเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

๒. ด้านสังคม การพัฒนาศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพอย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้ มีสุขภาพจิต และสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความพร้อมในการที่จะเข้าร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน เช่น โครงการส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายของคนในชุมชนให้ครบทุกชุมชน การจัดงานประเพณีเพื่อรักษาศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม การจัดการแข่งขันกีฬาพื้นเมือง การจัดงานวันพ่อ วันแม่ วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันผู้สูงอายุ ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่บ้านต่างๆ รวมทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มพลังมวลชนในเขตพื้นที่ตำบลนิคมคำสร้อย เช่น อสม. อบพร. กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ เด็กและเยาวชน ตลอดจนกลุ่มประชากรที่ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น คนชรา คนป่วยเอดส์ คนพิการ และคนที่มีรายได้น้อย การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย จึงได้เน้นความสำคัญและบรรจุโครงการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในทุกด้าน ทุกระดับเพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับการถ่ายโอนภารกิจในด้านต่างๆ ในอนาคตต่อไป รวมทั้งยังมีโครงการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นและทันสมัยให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการบรรจุโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. เช่น โครงการร่วมศึกษาดูงานและจัดทำเวทีประชาคมท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

๓. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้สำหรับอุปโภคบริโภคทางด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ โดยการขุดลอกลำห้วยเพื่อขยายเขตและสามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น รวมถึงการฝึกอบรมผู้นำและเยาวชนในการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน

๔. ด้านการพัฒนาสาธารณสุข คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพแข็งแรง การป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โดยร่วมกับสถานอนามัยในพื้นที่รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง โรคเอดส์ โรคพิษสุนัขบ้า

๕. ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้ประชาชนเกิดเกิดความพึงพอใจในการให้บริการและการดำเนินงานขององค์กร องค์กรการบริหารส่วนตำบลได้พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม พร้อมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย

องค์กรบริหารตำบลนิคมคำสร้อย การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาต่างๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานการณ์ของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานการณ์การพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

**การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)**

จุดแข็ง (Strength = S)

- ๑) ด้านการบริหารจัดการดูแลรักษามีความพร้อม
- ๒) ด้านการติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง
- ๓) มีระเบียบ กฎหมาย ที่ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
- ๔) สามารถบริหารงบประมาณด้วยตนเอง

จุดอ่อน (Weak = W)

- ๑) งบประมาณมีจำกัด
- ๒) ขั้นตอนการทำงานมีหลายระดับ
- ๓) บุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน
- ๔) ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ๕) ขาดการประสานงานที่ดี

โอกาส (Opportunity = O)

- ๑) นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญด้านการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายบริหารจัดการตามความต้องการของท้องถิ่น
- ๒) สามารถใช้แรงงานในพื้นที่ได้ เป็นการสร้างงาน เพิ่มรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
- ๓) การบริการขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างทั่วถึง สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

อุปสรรค (Threat = T)

- ๑) ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน
- ๒) ขั้นตอนในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณมีหลายขั้นตอน

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength = S)

- ๑) มีผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่อย่างเพียงพอ
- ๒) สามารถบริหารจัดการทรัพยากรให้มีเอกภาพด้วยตนเอง
- ๓) ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม
- ๔) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง

จุดอ่อน (Weak = W)

- ๑) งบประมาณมีไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ
- ๒) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่มีน้อย
- ๓) ขาดทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความเป็นผู้นำในท้องถิ่น
- ๔) การส่งออกจำหน่ายผลผลิตมีน้อย

โอกาส (Opportunity = O)

- ๑) ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและจังหวัด ตามโครงการหนึ่งหมู่บ้าน หนึ่งผลิตภัณฑ์
- ๒) สามารถใช้แรงงานในพื้นที่ได้ เป็นการสร้างงาน เพิ่มรายได้ แก่ประชาชนในท้องถิ่น
- ๓) มีการจัดงานเพื่อจำหน่ายสินค้า OTOP โดยรัฐบาล
- ๔) ให้หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา

อุปสรรค (Threat = T)

- ๑) ราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมตกต่ำ
- ๒) ไม่มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์
- ๓) ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- ๔) เกิดความขัดแย้งของกลุ่ม
- ๕) ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม กรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับการผลิตหรือตลาด

การพัฒนาด้านสาธารณสุข
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength = S)

- ๑) สภาพความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกัน
- ๒) มีการวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานอื่น
- ๓) มีระเบียบ กฎหมาย ที่ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
- ๔) สามารถบริหารงบประมาณด้วยตนเอง

จุดอ่อน (Weak = W)

- ๑) งบประมาณมีจำกัด
- ๒) ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีมาก
- ๓) ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่
- ๔) ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ๕) ขาดการประชาสัมพันธ์

โอกาส (Opportunity = O)

- ๑) มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น
- ๒) การบริการด้านสาธารณสุขเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นการสร้างเกราะป้องกัน และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

อุปสรรค (Threat = T)

- ๑) ขาดเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและระบบข้อมูลที่ทันสมัย
- ๒) งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ และขั้นตอนในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณมีมาก

การพัฒนาด้านสังคม
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength = S)

- ๑) ประชาชนมีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- ๒) จำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อเพิ่มขึ้น
- ๓) ด้านบริการช่วยเหลือเป็นไปอย่างถ่วงถึงและรวดเร็ว
- ๔) มีความพร้อมในการวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานอื่น
- ๕) การประชาสัมพันธ์เป็นระบบและต่อเนื่อง

จุดอ่อน (Weak = W)

- ๑) สถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาไม่เพียงพอ
- ๒) งบประมาณมีจำกัด
- ๓) ปัญหาความยากจน
- ๔) การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง
- ๕) ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ๖) ขาดการประสานงานที่ดี

โอกาส (Opportunity = O)

- ๑) นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญด้านการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายบริหารจัดการตามความต้องการ ของท้องถิ่น
- ๒) รัฐบาลสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่น เป็นการเพิ่มศักยภาพการพัฒนา
- ๓) การจ้างงานในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
- ๔) รัฐบาลให้ความสำคัญกับนโยบายในการแปลงทรัพย์สินให้เป็นทุน

อุปสรรค (Threat = T)

- ๑) ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานในการแบ่งภารกิจ
- ๒) ปัญหาความยากจน รายได้ไม่เพียงพอ และปัญหาหนี้สินภาครัฐ และภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น
- ๓) ประชาชนไม่สอดคล้องดูแลทรัพย์สินสาธารณะของท้องถิ่น
- ๔) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเขาและแม่น้ำ

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์สภาพทางกายภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย และบริเวณพื้นที่ต่อเนื่อง สามารถสรุปสภาพปัญหาของชุมชนได้ ดังนี้

๑.) ปัญหาทางด้านกายภาพ ปัญหาของสภาพพื้นที่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ป่าและภูเขา มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบ เมื่อถึงฤดูฝนก็มีน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่การเกษตรเป็นบางพื้นที่ เพราะยังขาดระบบการระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ เมื่อถึงฤดูแล้งก็ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ซึ่งในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒.) ปัญหาด้านการคมนาคมและขนส่ง ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย มีถนนเชื่อมโยงกับชุมชนต่างๆ ระบบและโครงข่ายถนน แต่ละสายในเขตส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตและลาดยาง แต่ปัญหาการคมนาคมส่วนมากคือถนนชำรุด ทำให้การคมนาคมไม่สะดวก

๓.) ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากพื้นที่มีการประกอบอาชีพหลัก คือ อาชีพการเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ทำให้มีความต้องการใช้น้ำค่อนข้างมาก และยังไม่มียระบบจัดเก็บน้ำ เพื่อใช้ในฤดูแล้งที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อปริมาณการใช้

๔.) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย ยังเป็นพื้นที่ชนบท มีพื้นที่ป่าและภูเขา ประชาชนก็ทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้พื้นที่ป่าถูกบุกรุก ถางป่าเพื่อใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น

๕.) ปัญหาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การให้บริการไฟฟ้ายังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และน้ำประปาเพื่ออุปโภค บริโภค ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บ้านเมืองมีความอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน
๒. บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	เสริมสร้างท้องถิ่นเมืองน่าอยู่	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานรักษาความสงบภายใน	กองช่าง	กองคลัง
			แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	สำนักปลัด	กองช่าง
			แผนงานสังคมสงเคราะห์	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานเคหะและชุมชน	สำนักปลัด	กองช่าง
		ด้านสาธารณสุข	แผนงานสาธารณสุข	สำนักปลัด	กองคลัง
๒	เสริมสร้างเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	สำนักปลัด	กองคลัง
๓	เสริมสร้างการเกษตรให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน	ด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	กองช่าง
๔	เสริมสร้างประสิทธิภาพของการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	กองช่าง
			แผนงานเคหะและชุมชน	สำนักปลัด	กองช่าง
๕	เสริมสร้างการศึกษาที่มีมาตรฐานสากล	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	สำนักปลัด	กองคลัง
๖	เสริมสร้างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	ด้านบริหารงานทั่วไป	แผนงานบริหารทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
			แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	สำนักปลัด	กองช่าง
		ด้านการดำเนินงานอื่น	แผนงานงบกลาง	กองคลัง	สำนักปลัด
๗	เสริมสร้างการผลิต และการจัดการอาหารปลอดภัย	ด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานการพาณิชย์	สำนักปลัด	กองช่าง
รวม	๖ ยุทธศาสตร์	๔ ด้าน	๑๒ แผนงาน	๓ สำนัก/กอง	

บัญชีครุภัณฑ์
แผนพัฒนาพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดมุกดาหาร

ที่	แผนงาน	หมวด	ประเภท	วัตถุประสงค์	งบประมาณ					หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
					๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
					(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	
๑	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์งานบ้าน งานครัว	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด/กอง คลัง
๒	เคหะและชุมชน	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	กองช่าง
๓	รักษาความสงบ ภายใน	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์ วิทยาศาสตร์หรือ การแพทย์	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
					งบประมาณและที่ผ่านมา					

ที่	แผนงาน	หมวด	ประเภท	วัตถุประสงค์	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
					(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	
๔	การศึกษา	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์ การศึกษา	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๕	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์สำนักงาน	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๖	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์พาหะ และขนส่ง	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๗	เคหะและชุมชน	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์ไฟฟ้า และวิทยุ	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	กองช่าง
ที่	แผนงาน	หมวด	ประเภท	วัตถุประสงค์	งบประมาณและที่ผ่านมา					หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
					๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	

					(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	รวม
๘	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์ โฆษณาและ เผยแพร่	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด/กอง คลัง
๙	รักษาความสงบ ภายใน	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์ เครื่องดับเพลิง	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๑๐	การศึกษา	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์กีฬา	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๑๑	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานและ อำนวยความสะดวกใน การให้บริการงาน ประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
ที่	แผนงาน	หมวด	ประเภท	วัตถุประสงค์	งบประมาณและที่ผ่านมา					หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
					๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
					(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	

๑๒	การเกษตร	ค่าครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์ การเกษตร	เพื่อความสะดวกในการ ปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกในการ ให้บริการประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
๑๓	บริหารงานทั่วไป	ค่าครุภัณฑ์	ค่าครุภัณฑ์อื่น	เพื่อความสะดวกในการ ปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกในการ ให้บริการประชาชน			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด/กอง คลัง
รวม ๑๓ โครงการ					๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐	-

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ
๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม
 - ๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณ
 - ๓.๒ การวัดผลในเชิงคุณภาพ
๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต
 - ๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อุณหภูมิ
 - ๔.๒ ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขึ้น ตามกระบวนการพิจารณาจากประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ร่วมกันจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ต่อไปและเพื่อให้สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำไปสู่การบูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่องซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

**แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐
๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	๒๐
๓. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	๖๐
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑๐)
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(๑๐)
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	(๑๐)
๓.๔ วิสัยทัศน์	(๕)
๓.๕ กลยุทธ์	(๕)
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(๕)
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(๕)
๓.๘ แผนงาน	(๕)
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการ พิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๑. ข้อมูลสภาพ ทั่วไปและข้อมูล พื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของ แหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขต การปกครองการเลือกตั้ง ฯลฯ	๒๐ (๓)	
	(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และ ช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(๒)	
	(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์	(๒)	
	(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การ ไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(๒)	
	(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การ ประมงสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่ม อาชีพแรงงาน ฯลฯ	(๒)	
	(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณี และงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(๒)	
	(๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพ ของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(๒)	
	(๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือ การใช้ข้อมูล จปฐ.	(๒)	
	(๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการ ประชุมประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม ตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนา ท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๓)	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๒. การวิเคราะห์ สถานการณ์และ ศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์ จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของ ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๒๐ (๕)	
	(๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับ ใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(๓)	
	(๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหาเสียดิต เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(๓)	
	(๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริม อาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่าง ๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(๓)	
	(๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่าง ๆ ทาง ภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประติษฐ์ที่มีผลต่อ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(๓)	
	(๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาใน ปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลการดำเนินงานได้แก่ S-Strengit (จุด แข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และ T-Therats (อุปสรรค)	(๓)	
๓. ยุทธศาสตร์	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการ พัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ เชื่อมโยงหลักประชาธิรัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๖๐ (๑๐)	
๓.๑ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น			
๓.๒ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชาธิรัฐแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand ๔.๐	(๑๐)	
๓.๓ ยุทธศาสตร์ จังหวัด	สอดคล้องกับแผนพัฒนาภูมิภาค ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการ แผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักประชา ธิรัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และThailand ๔.๐	(๑๐)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓.๔ วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับโครงการพัฒนา	(๕)	
๓.๕ กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(๕)	
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าหมายของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(๕)	
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(๕)	
๓.๘ แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(๕)	
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด /แผนพัฒนาจังหวัดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	๑๐
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐
๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	๑๐
๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(๕)
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(๕)
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(๕)
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	(๕)
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(๕)
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	(๕)
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(๕)
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	(๕)
๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(๕)
๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(๕)
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(๕)
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๑. การสรุป สถานการณ์การ พัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	๑๐	
๒. การประเมินผลการ นำแผนพัฒนาท้องถิ่น สู่ไปปฏิบัติในเชิง ปริมาณ	๑) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Qualitative)	๑๐	
๓. การประเมินผลการ นำแผนพัฒนาท้องถิ่น สู่ไปปฏิบัติในเชิง คุณภาพ	๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคๆ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการตามที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)	๑๐	
๔. แผนงานและ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักปรัชชารัฐ	๑๐	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕. โครงการพัฒนา ๕.๑ ความชัดเจนของ ชื่อโครงการ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่อง ใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	๖๐ (๕)	
๕.๒ กำหนด วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มี ลักษณะเฉพาะเจาะจง	(๕)	
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่ การตั้งงบประมาณได้ ถูกต้อง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้อง ชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่า โครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือ กลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่า ใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(๕)	
๕.๔ โครงการมีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี	โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการ แข่งขัน (๓) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความเสมอ ภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(๕)	
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนา (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศ ไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่ รายได้สูง (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้าง สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรองรับ การเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการ แผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(๕)	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕.๖ โครงการมีความ สอดคล้อง	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ไปสู่สินค้า เชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย ภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้น ภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิด สร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	
๕.๗ โครงการ สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของ แผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือน หนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่ง ออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการ เชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นเป็น ปัจจุบัน	(๕)	
๕.๘ โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน หรือการเสริมสร้างให้ ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้ หลักประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชน ดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็น โครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการ พัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	(๕)	
๕.๙ งบประมาณมี ความสอดคล้องกับ เป้าหมาย(ผลผลิต ของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการ จัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมี ประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม (Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	
๕.๑๐ มีการประมาณ การราคาถูกต้องตาม หลักวิธีการ งบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้อง ตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความ โปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์	(๕)	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๓.๑ การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๑๓ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๓.๒ การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

(๔.๑.๑) ปัญหาสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง วาตภัย น้ำท่วม อัคคีภัย ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการแก้ไข คือพิจารณาวางแผนการดำเนินการป้องกัน ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันที

(๔.๑.๒) ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ ที่ส่งผลอันตราย หรือคร่าต่อชีวิตประชาชน และสัตว์ต่าง ๆ ในตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือ เท้า ปาก ที่เกิดขึ้นกับเด็ก ๆ โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์การป้องกัน ลงพื้นที่ระงับการเกิดโรคระบาด การทำลาย การรักษา

(๔.๑.๓) ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อยการศึกษาต่ำ ประชาชนในตำบลยังมีคนรายได้น้อย มีหนี้สินเยอะ ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชนซ่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมด้านการศึกษาโดยการจัดบริการสาธารณสุขด้านการศึกษา การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็กนักเรียน จ้างเด็กนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อมีรายได้

(๔.๑.๔) ปัญหายาเสพติดในตำบล ในพื้นที่ยังไม่พบว่ามีการค้ายาเสพติด และยังไม่พบรายงานว่ามีผู้ติดยาเสพติด แต่เพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางการป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด

(๔.๑.๕) ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในตำบล เนื่องจากในตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมบางหมู่บ้านยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง ช่วงฤดูฝนถนนลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ เกิดปัญหาในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การคมนาคมล่าช้า แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการก่อสร้างถนนในเส้นทางสำคัญ พิจารณาเสนอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๔.๒) ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๔.๒.๑) ข้อสังเกต จากการสำรวจข้อมูล จะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคมการเกษตรเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำ เพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่าง ๆ ประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(๔.๒.๒) ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาต่าง ๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโดยประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๔.๒.๓) ผลจากการพัฒนา จากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง และครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังมีการเผาหญ้า อ้อย ตอข้าวในช่วงเวลาเก็บเกี่ยว การเลี้ยงสัตว์ วัว ควาย หมู ที่ส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ การพนันที่ยังมีในพื้นที่ เส้นทางคมนาคมยังไม่ครบ